

İÇİMİZDEN BİRİ

Prof. Dr. İnci AKKAYA:
"Gerek öğrencilerimizin seviyesi, gerek ülkemizdeki elektrik mühendisliği eğitimi bir nokta dışında çok tatminkar;

PARA KITLIĞI

Söyleşi: Abdülkadir KAHRAMAN

- Sayın Hocam, bize kısaca yaşamınızdan sözeder misiniz?

D öncelikle beni İçimizden Biri" sayfalarınıza konuk ettiğiniz için teşekkür ederim. Anne ve babamın ikisi de yüksek tahsilli, ikisi de sanatsever ve ikisi de hoca idiler. Bana hem bilimleri hem de güzel sanatların bütün dallarını sevdirdiler. Okulda en başarılı olduğum dersler edebiyat ve matematikti. Çocuk yaşta şiir yazmaya başlamıştım. Lisede Yunus Emre, Nesimi ve Fuzuli divanlarını çok büyük zevkle okudum. Bir yandan da varlığın sırlarını merak ediyordum. Kuran-ı Kerim'i, Gazali'nin "Sapıklıktan Kurtuluş'unu, Mevlana Celaleddin'in "Mesnevi'sini ve Goethe'nin "Faust'unu bir arada okudum. Gazali ve Mevlana, insan terbiyesi de dahil, bütün bilimlerde pozitif, yani deneyci metodun kullanılması gerektiğini, sadece düşünmekle hiçbir sonuca varılmayacağını açıklıyorlardı. Faust da, çok uzun incelemeler sonunda insan terbiyesi için yazılmıştı. Çok sonraları, Budizmi, Paramahansa Yogananda'nın kitaplarını, Eflatun'un "Sempozyum'unu ve Taoizmi'i de inceleyerek hepsinin aynı esasta birleştiklerini gördüm. İnsanı terbiye etmek, ona bütün insanları çok, pek çok sevmeyi, nefsinin, öfkesini, hırsını kontrol etmeyi, alçak gönüllülüğü, feragati, cömertliği öğretmekti.

- Peki, Elektrik Mühendisliğime nasıl yöneldiniz?

D Evrenin sırlarını insanın ne dereceye kadar öğrenebildiğini görmek için elektrik mühendisliği tahsiline başladım. 1958 yılında İTÜ Elektrik Fakültesi Zayıf Akım Kolu'ndan mezun oldum ve Yüksek Frekans Tekniği Kürsüsü'ne asistan oldum. İngilizce ve Almancamı ilerleterek, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nden modern fizik dereceleri alarak ve ABD'de tahsil edebilmem için bir miktar Fransızca öğrenerek dört yıl geçirdim. 1962'de ABD'de Illinois Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Fakültesi'nde doktora öğrencisi oldum. Doktora tahsilim sırasında beni en çok etkileyen bilgi kuantum mekaniği dersindeki Heisenberg prensipleri oldu. Böylece, dalga mekaniğinde, hiçbir şey hakkında kesin bilgi edinilemeyeceğini ve sadece istatistiksel sonuçlara bilgi denebileceği ispat

*İ.T.Ü. Elektrik
Elektronik
Fakültesi sürekli
olarak kendini
yenileyen bir
kuruluştur.*

*Gerek
hocalarım, gerek
kendim ve
arkadaşlarım,
gerek bizden
sonra yetişen
nesiller, dışarı
ülkelerin
üniversitelerinde
lisansüstü tahsil
yapmak
istediğimiz
zaman hiç
zorlanmadık.*

ediliyordu. Bu sonuç, klasik mekaniğin, her şeyin sonucunun kesinlikle bilinebileceği ilkesini çürütüyordu. Bugün tünel diyodu diye kullanılan basit malzemenin, potansiyel duvarını delen olağan dışı parçacıkların varlığıyla çalıştığını böylece öğrendim.

• Hocım, bize kitaplarınızdan söze eder misiniz? Bildiğimiz kadarıyla teknik yayınlarınızın yanısıra bir de şiir kitabı yayınladınız.

D 1966'da doktoramı tamamladıktan sonra IEEE'ye üye oldum. Aynı yıl Bendix Chicago'da araştırma mühendisi olarak çalışmaya başladım. 1967'de yurda dönerek İTÜ'de doktor asistan olarak çalıştım. 1971'de ilk şiir kitabım "Toprağın Bağrında, Günün Altında"yı yayınladım.

1973'te de "Anten Problemlerinde Fourier Dönüşümleri" adlı kitabım İTÜ yayını olarak çıktı.

1975'de doçent oldum. Doçentlik jürimde bulunan Prof. Dr. Adnan Ataman ve Prof. Dr. Tarık Özker bana mesleğimi sevdirmiş olan iki ağabeyimdi. Bugün ikisi de merhumdur.

1977-1980 yıllarında Hava Harp Okulu'nda Antenler ve Propagasyon dersi verdim ve ikinci ders kitabının notlarını hazırladım. Hava Harp Okulu'nda geçirdiğim saatler Mehmetler adlı şiirlerimin yazılmasına ilham kaynağı oldu.

1981 yılında profesör oldum. 1982 yılında "Anten teorisine Giriş" adlı kitabım İTÜ yayını olarak çıktı. Bu iki kitabım ve makalelerim, benim "International Who is Who in Engineering" kitabına ve Longman'ın "Who is who in Science" kitabına girmemi ve IEEE'ye senior üye olmamı sağladı. 1986 yılında öğrencim Cumhur Kocalar sınıfı için bir şeyler yazmamı istediği zaman aşağıdaki minik şiiri yazdım.

1982 lilere Sevgilerle

*Beşyüz kişi kampüse dolup Cumhur
cemaat
Dört seneyi iplerle çektiniz saat saat*

*Dünkü goncalar bugün kat kat
güllere durdu,
Bir gül bahçesi gibi şereflendirin
yurdu,
Türkiye'yi ışıklar, aydınlıklarla sarın,*

Ümidimiz sizlerde, sizlerin artık yarın.

Sevgili öğrenciler, sevimli haşarılar,
hepinize dileğim en üstün başarılar.

• Şu anda üzerinde çalıştığınız bilimsel problemler nelerdir? Biz* kısaca anlatır mısınız?

D Şu anda insan vücudundaki elektromagnetik alanları inceleyen bir ders veriyorum. İnsan vücudu üzerinde yapılan en ağırbaşlı çalışmalardan birinde, bu vücudun bir elipsoid olarak kabul edilmesi, bu muhteşem yapıyı incelemekteki acizimizi gösteriyor. İnsan kalbi, beyni, gözü, kulağı, midesi, hepsi, üzerlerinde ciltlerle kitap yazılacak gene de anlaşılamayacak birer yaradılış mucizesi.

Bu arada "Yol" adlı ikinci şiir kitabımın metnini hazırladım. İnşallah bastıracağım. İçindekilerden üç tanesini burada sunuyorum.

Ezelden gelmişsin, ecelde bitme.
Toprağa kul olmuş emelde bitme.
Işık, umut, sevgi, sonsuzluk gerçek,
Sislere bürünmüş hayalde bitme.
Sana el uzatan eski tanıdık;
Kadir kıymet bilmez yad elde bitme.
Işık dalga dalga ufka doluyor.
Mezara sunulan heykelde bitme.
Deryanın büyüğü ışık dervası;
Deryalar ulaş, sen, selde bitme.

* * *

Sessiz gece, sessiz göğe, rüzgarlı
yamaçta,
Birince alevle karışıp kaybolacaksın.
Sonsuz gecenin fecri o sis örtülü

taçta
Solmuş nice yıldız ve ne saf gök
bulacaksın.

* * *

İLK

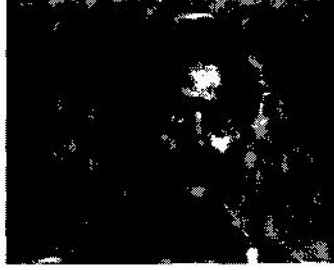
Bu ilkbahar, içimde o kadar berrak,
duru.

Bu ilkbahar içimde derinlerin huzuru.
Esir mi maddeleştirdi; ya ben mi
şeffatlastım?
İçime çiseliyor aydınlığın yağmuru.

Cehennemden ateşi ilk defa mı
sönüyor?

İlk defa mı toprağın nefesi böyle
serin?

Enginliğe yayılan bu ince, berrak

buğu
İlk defa mı yadıma getirdi çocukluğu,
Billur damlalar gibi üstünde
çiçeklerin?

Bulutların üstünde ışık sütunlu
saray.
Lekesiz bir hatıra, buruşuksuz bir
deniz.
Zerre zerre serpinti, dalga dalga
aydınlık.
Sis, ışık, bulut, rüzgar, gene mesafe
açık.
Var olmak, hava gibi, akan su gibi
temiz.
Bir şarkının içinde bir nağme kadar
kolay.

• 1967 yılından bu yana 25 yıldır hocalık yapıyorsunuz. İTÜ'den mezun yüzlerce meslektaşımızın eğitiminde emeğiniz geçti. Bu 25 yıllık süreyi değerlendirdiğinizde, sizin sınıflarınızdan geçen öğrencilerin genel özelliklerini ve ülkemizdeki elektrik mühendisliği eğitimini değerlendirir misiniz?

D İ.T.Ü. Elektrik Elektronik Fakültesi sürekli olarak kendini yenileyen bir kuruluştur. Gerek hocalarım, gerek kendim ve arkadaşlarım, gerek bizden sonra yetişen nesiller, dışarı ülkelerin üniversitelerinde lisansüstü tahsil yapmak istediğimiz zaman hiç zorlanmadık. Mezunlarımızın hepsi, girdikleri teknik kurumlarda çok başarılı mühendisler olarak çalışmaktadırlar. 1953'te İ.T.Ü.'ye öğrenci olarak girdiğim zaman bütün Türkiye'de teknik öğretim yapan tek üniversite İ.T.Ü. idi. Şu anda Türkiye'deki 27 üniversitede eğitim veriliyor. Oradaki meslekdaşlarımızın hepsi de kendi mevzularında otorite durumunda şahsiyetler. Gerek öğrencilerimizin seviyesi, gerek ülkemizdeki elektrik

mühendisliği eğitimi, bir noktanın dışında çok tatminkardır: Para kıtlığı, laboratuvarlara malzeme gelmesine imkan vermiyor; kütüphanelere kitap gelmesine imkan vermiyor; tebliğ verecek elemanlara yol parası ve harcırah ödenmesine imkan vermiyor. Bu yıl Paris'e IEEE'nin bir kongresine gidiyorum. İ.T.Ü'nün bana ödediği para kongre kayıt ücreti + bir milyon liradır. Bu bir milyonun 775.000 lirasını konut fonu olarak yatırdım. 225.000 lirası ile bilet masrafım, otel masrafım, hepsi ödenecek. O bir milyonu da zaten dönüşte alabileceğim.

• Elektrik Mühendisleri Odası bildiğiniz gibi Türkiye'deki yaklaşık 20 bin elektrik-elektronik ve bilgisayar mühendisinin bir çatı altında toplandığı bir meslek kuruluşu. Sizin hem teknik hem de sosyal açılarından EMO'nun daha etkin ve üretken olabilmesi için önerileriniz nelerdir?

D EMO'nun organize ettiği Elektrik Mühendisliği Ulusal Kongreleri, hem teknik hem de sosyal bakımdan çok başarılı faaliyetlerdir. İzmir'de yapılan 4. Kongre, tebliğlerin yanında, teknik geziler ve sergiler ile teknik bakımdan, kokteyl partilerine Bergama ve Efes gezintilerinin de eklenmesiyle de sosyal bakımdan çok başarılı olmuştur. Tebliğler arasında bir yarışma düzenlenmesi de teşvik edici, çok güzel bir olaydır. Bu kongrelerin her yıl yapılması arzu edilir. Elektrik Mühendisliği dergisinin yanında daha spesifik dallarda bilimsel dergiler yayınlanması arzu edilir.

• İTÜ'ye 25 yılını vermiş bir öğretim üyesi olarak meslek odaları ve üniversite ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

D Meslek Odaları, üniversitelerle işbirliği yaparak güncel konular üzerinde seminerler tertiplebilir.

• Çok teşekkür ederiz, Sayın Akkaya.

D Ben teşekkür ederim.